

دستگاه‌های دولتی شکایت از روزنامه‌نگاران را پس می‌گیرند

دیروز روز خبری برای خبرنگاران بود، در ۱۷ مردادماه، روزی که به‌نام آنها نامگذاری شده است. مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری و محمدرضا عارف، معاون اول او برای خبرنگاران پیام فرستادند و بعد خبر رسید که بنا به درخواست انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران از مسعود پزشکیان و موافقت او، همه شکایت‌های حقوقی دستگاه‌های دولتی از خبرنگاران پس گرفته می‌شود.

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران دیروز به‌نقل از علی‌اکبر منتجبی، رئیس انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران گزارش داد: «هفته پیش طی نامه‌ای از رئیس جمهوری درخواست کردیم که همزمان با روز خبرنگار و باتوجه به شعارهای انتخاباتی دکتر پزشکیان در شروع دولت چهاردهم، شکایت‌های دوایر دولتی از خبرنگاران پس گرفته شود. امروز مطلع شدیم رئیس جمهوری با این تقاضا موافقت کرده‌اند. همچنین انجمن پیگیر اجرایی شدن این دستور خواهد بود.» در نامه انجمن به رئیس جمهوری آمده بود: «همانگونه که احتمالاً مستحضرد طی سال‌های گذشته شکایات قضایی متعددی از سوی مقامات و نهادهای دولتی از خبرنگاران و اهالی رسانه، عمدتاً به‌دلیل ایفای وظایف حرفه‌ای به عمل آمده است. هر چند ارزیابی دقیقی از تعداد این شکایات وجود ندارد اما به نظر می‌رسد تعداد آنها بسیار زیاد است و از این بابت تعداد زیادی از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در گیرودار پرونده‌های قضایی، جرمیه و حبس هستند. باتوجه به دیدگاه‌های مطرح‌شده از سوی جنابعالی در زمان تبلیغات انتخاباتی و مشی تأکیدشده از سوی شما، انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران تقاضا دارد طی فرمانی از نهادهای دولتی زیر نظر خود بخواهید، آن دسته از شکایات خود از اهالی رسانه را که به صرف فعالیت رسانه‌ای ایشان صورت گرفته، پس بگیرند. طبیعتاً این اقدام به‌عنوان حسن نظر دولت حضرتعالی به فعالیت رسانه‌های رسمی تلقی می‌شود و معنای محق یا غیرمحق بودن هیچ‌کدام از طرفین را ندارد. این اقدام همچنین به‌عنوان عملی در راستای حمایت دولت محترم از فعالیت آزاد رسانه‌ها تلقی می‌گردد. ما همچنین امیدواریم طی فعالیت دولت چهاردهم، مدیران دولتی با باور به اهمیت فعالیت رسانه‌های مستقل و اصل شفافیت با رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران با سعه‌صدر برخورد کنند.»

از طرف دیگر دیروز مسعود پزشکیان در پیامی با تبریک روز خبرنگار، این مناسبت را فرصتی مغتنم برای ارج نهادن به کوشش خستگی‌ناپذیر پاسداران حقیقت و وجدان‌های بیدار جامعه دانست که با قلم توانا و بیان رسای‌شان، نقشی حیاتی در روشنگری، تنویر افکار عمومی و امیدآفرینی ایفا می‌کنند. او ادامه داد که مسیر پرفراز خبرنگاری کمتر از جهاد نیست: «در عصری که سیل خروشان اخبار، مخاطب و جامعه را در تشخیص حقیقت و گزینش راستی‌ها با چالش‌های پیچیده روبه‌رو ساخته و حقیقت در هزارتوی ناراستی‌ها محجوب گشته، این خبرنگاران هستند که با تکیه بر شجاعت و دانش ژرف خود، به اعماق پنهان حقیقت رخنه کرده و رسالت عظیم آگاهی‌بخشی و هوشیاری اجتماعی را به منصف ظهور می‌رسانند. بی‌گمان، این مسیر پرفراز و نشیب، کمتر از جهاد در راه حق و حقیقت نیست.» در ادامه این پیام آمده است: «هفدهم مردادماه، فرصتی مغتنم برای ارج نهادن به کوشش خستگی‌ناپذیر پاسداران حقیقت و وجدان‌های بیدار جامعه است؛ آنان که با قلم توانا و بیان رسای‌شان، نقشی حیاتی در روشنگری، تنویر افکار عمومی و امیدآفرینی ایفا می‌کنند. شأن و منزلت والای خبرنگاران از آن روست که در انجام رسالت خطیر خویش و خدمت به مردم و اطلاع‌رسانی صادقانه، همت خود را فداکارانه به کار می‌بندند و تمام توان و استعداد خویش را در طبق اخلاص می‌نهند.» محمدرضا عارف، معاون اول رئیس دولت چهاردهم هم دیروز با انتشار پستی در شبکه ایکس، روز خبرنگاران را به اصحاب رسانه تبریک گفت: «صدای بی‌صدایان بودن و پلی برای آگاهی و روشنگری، گوهری است که شکرانه‌ی آن، نگاهبانی شرافتمندانه از این موهبت است. روز خبرنگار که فرصتی مغتنم برای قدرشناسی از تلاش‌ها و روشنگری‌های اصحاب رسانه است را به اهالی قلم، رسانه و خبر تبریک می‌گویم و یاد و خاطره شهدای خبرنگار را گرامی می‌دارم.»

امیدواری برای بازگشت هم‌کلاسی‌ها و اساتید

فعالان دانشجویی و اساتیدان تعلیمی دانشگاه از انتظارات از وزارت علوم آینده می‌گویند

مشهد و شهید باهنر کرمان هرکدام با ۳ مورد، بیشترین فراوانی حذف اساتیدان را در این بازه زمانی داشتند. دانشگاه علم و صنعت هم در طول دوسال گذشته از تبغ اخراج و تعلیق در امان نماند و فعالان این دانشگاه می‌گویند، وزارت علوم بعدی باید اولویت خود را برطرف کردن حکم تعلیق دانشجویان و بازگشت آنها به دانشگاه قرار دهد. مسئله دوم این است کسانی که حکم تعلیق داشتند، در پرونده آنها ثبت شده و باید لغو اثر شود.

یکی از فعالان این دانشگاه که حالا در مقطع ارشد علوم اجتماعی دانشگاه تهران درس می‌خواند، اما تمایلی ندارد که نامش نوشته شود، به هم‌میهن توضیح می‌گوید: «در این دوره بسیاری از انجمن‌ها یا نتوانستند انتخابات‌شان را برگزار کنند یا حکم تعلیق گرفتند یا بسته شدند. به همین دلیل این انجمن‌ها باید بازگشایی شوند و حکم تعلیق‌شان برداشته و انتخابات‌شان برگزار شود.»

او از اساتیدانی می‌گوید که در سال‌های اخیر با بازنشستگی اجباری روبه‌رو شدند یا اخراج و از دانشگاه حذف شده‌اند: «برخی اساتید با به‌صورت اجباری بازنشسته شده‌اند، مانند دکتر امامی در دانشکده معماری علم و صنعت یا مانند دکتر شکرچی در دانشگاه شهید بهشتی اخراج شده‌اند. همه این اساتید باید برگردند و در این فضا فعالیت کنند. برخی اساتید هم رسمی نبودند و اخراج شدند؛ مانند امیدی و ذاکری.»

اشاره او به کمیته‌ای است که قوانینی درباره مسئله ارتقای اساتید وضع می‌کند که کار را برای ماندن و جذب اساتیدان دانشگاه‌ها سخت می‌کند: «نمونه آن مواردی است که جذب و ارتقاء را به نداشتن حکم انضباطی و... یا تایید از سوی نهادهای امنیتی

اجباری این فضا را ترک کردند. فعالان دانشجویی می‌گویند، در سه سال دولت گذشته به‌ویژه بعد از اعتراضات ۱۴۰۱ احکام متعددی در کمیته‌های انضباطی برای دانشجویان صادر شد. حتی پیش از این اعتراضات هم بسیاری از دانشجویان برای اقداماتی مانند سیگارکشیدن و فعالیت در گروه‌های مجازی، احکامی از طرف این کمیته‌ها دریافت کردند و حالا بعضی از آنها در تعلیق‌اند و دوره تعلیق بعضی دیگر هم به پایان رسیده است.

برخی از این احکام تعلیق آنقدر طولانی است که به اخراج شبیه شده و سنوات دانشجویان پر شده است. حالا از خواسته‌های اصلی آنها برطرف شدن حکم تعلیق دانشجویان، بازگشت همه آنها به دانشگاه و لغو اثر این احکام تعلیق از پرونده آنهاست. شهرویرماه سال گذشته روزنامه اعتماد در گزارشی آماری کامل از اساتید اخراجی در دولت سیزدهم منتشر کرد. در این گزارش نام و محل تدریس ۱۱۰ اساتیدی که با حکم موقت یا دائم از حضور در دانشگاه و بدنه آموزشی حذف شده‌اند، منتشر شده بود.

به استناد همین آمار، بررسی «اعتماد» بر فراوانی دانشگاه‌هایی که بیشترین تعداد اساتیدان حذف‌شده را داشتند، نشان داد که در دانشگاه‌های آزاد، تهران، علوم پزشکی تهران، علامه طباطبایی و شهید بهشتی، بیشترین احکام تعلیق، انفسال موقت از تدریس، ممنوع‌الورودی، قطع حقوق اساتید، پایان همکاری و بازنشستگی اجباری صادر شده است. دانشگاه آزاد با ۲۹ مورد، دانشگاه تهران با ۲۷ مورد، دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۱۱ مورد، دانشگاه علامه طباطبایی با ۸ مورد، دانشگاه شهید بهشتی با ۷ مورد، دانشگاه علوم پزشکی ایران با ۵ مورد و دانشگاه‌های فردوسی

سارا سبزی
خبرنگار گروه جامعه

روی دیگر دانشگاه در ایران از پاییز ۱۴۰۱ دیده شد؛ زمانی که تبغ تیز بازداشت‌ها، تعلیق‌ها و اخراج‌ها روی گلوی اساتیدان و دانشجویان نشست و بعد از آن مناسبات فعالیت‌های دانشجویی - از سیاسی تا صنفی و فرهنگی - تغییر کرد. حالا دو سال از روزهای ملتبه دانشگاه گذشته و قرار است وزیر علوم تازه‌ای کارش را در روزهای رکود فعالیت‌های دانشجویی آغاز کند.

دانشجویان می‌گویند، اولویت بعدی وزیر تازه باید برگرداندن هم‌کلاسی‌ها و اساتیدان تعلیق و اخراج‌شده به دانشگاه باشد و امیدوارند وضعیت بدتر نشود، چون «در یک سراسیمگی قرار گرفتیم که مدام محدودتر می‌شویم و صدای ما بسته شده است.»

از نگاه‌شان حالا وقت تغییر در کمیته‌های ناظر بر نشریات، کمیته‌های انضباطی و توقف شیوه‌نامه انضباطی که در دوره اخیر به تصویب رسید، بازگرداندن اساتید و دانشجویان تعلیق و اخراج‌شده به دانشگاه، تغییر برخی از رؤسای دانشگاه‌ها، توقف کالایی‌سازی آموزش و بازگشایی انجمن‌های سیاسی و صنفی است.

«بازگرداندن دانشجویان و اساتیدان تعلیق و اخراج شده»؛ این اولین خواسته فعالان دانشجویی و اساتیدانی است که در دو سال گذشته با دلایل مختلف - چه حضور در اعتراضات، چه احکام انضباطی - از دانشگاه تعلیق یا اخراج شدند یا به‌نام بازنشستگی